

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ - ΤΜΗΜΑ Α΄

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕ

με τετραμελή σύνθεση, σύμφωνα με την υπ' αριθμ.1/1995 απόφασή της, στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (τέως Εμπορίου) την 1 Ιουλίου 1996, ημέρα Δευτέρα και ώρα 11.30 π.μ., με την εξής σύνθεση:

Προεδρεύων: Μιχαήλ Φράγκος, κωλυομένου του κ. Νικολάου Σακελλαρόπουλου,

Μέλη: Ανδρέας Κίτσος (εισηγητής), κωλυομένου του τακτικού κ. Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου,

Γεώργιος Τριανταφυλλάκης κωλυομένου του τακτικού κ. Λεωνίδα Νικολούζου,

Δημήτριος Τζουγανάτος.

Γραμματέας: Αλεξάνδρα- Μαρία Ταραμπίκου.

Θέμα της συνεδρίασης η **καταγγελία της Δ. ΜΑΝΤΖΟΥΡΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε. κατά της εταιρείας P.B.H. PARFUMS ET BEAUTE HELLAS A.E. για αναιτιολόγητη μη εκτέλεση παραγγελιών και διακοπή συμβατικής συνεργασίας επί συστήματος επιλεκτικής διανομής, τα οποία στοιχειοθετούν παράβαση του ν.703/77, όπως ισχύει.** Η συζήτηση της υποθέσεως είχε αρχικά ορισθεί για τις 7 Ιουνίου 1996, ημέρα Παρασκευή και ώρα 11 π.μ., οπότε και ανεβλήθη, μετά από αίτημα της Γραμματείας της Επιτροπής.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν οι εταιρείες: (α) ΜΑΝΤΖΟΥΡΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε., την οποία εκπροσώπησε ο ομόρρυθμος εταίρος και διαχειριστής αυτής κ. Δημήτριος Μαντζούρης, μετά της πληρεξουσίας δικηγόρου κας Ζαφειρούλας Ν. Μπούρα, και (β) P.B.H. PARFUMS ET BEAUTE HELLAS A.E. δια του πληρεξουσίου αυτής δικηγόρου κ. Σταύρου Ν. Λιναρδάκη.

Στην αρχή της συζήτησεως έλαβε το λόγο η Γενική Εισηγήτρια της Γραμματείας της Επιτροπής η οποία ανέπτυξε την εισήγηση της Υπηρεσίας και πρότεινε, σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, (α) να υποχρεωθεί η εταιρεία P.B.H. PARFUMS ET BEAUTE HELLAS A.E. να παύσει την παράβαση των άρθρων 1 παρ. 1 και 2 παρ.2 ν.703/77 και να παραλείψει αυτή στο μέλλον, και (β) να απειληθεί πρόστιμο σε περίπτωση συνέχισης ή επανάληψης των ανωτέρω παραβάσεων.

Στη συνέχεια έλαβαν το λόγο τόσο η καταγγέλουσα όσο και η καθής η καταγγελία, ανέπτυξαν τις απόψεις τους και έδωσαν τις πληροφορίες και τις διευκρινίσεις που ζήτησαν ο Προεδρεύων και τα μέλη της Επιτροπής που έλαβαν το λόγο και η μεν πρώτη ζήτησε την

αποδοχή της καταγγελίας η δε δεύτερη την απόρριψή της αναφερόμενοι όλοι στα υπομνήματά τους που θα κατέθεταν. Εδόθη δε προθεσμία, μέχρι τις 12 Ιουλίου 1996, στα ενδιαφερόμενα μέρη για να προσκομίσουν τα υπομνήματά τους.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού - Τμήμα Α' συνήλθε σε διάσκεψη, κατ' αρχήν, την 26 Ιουλίου 1996, και κατόπιν την 14 Οκτωβρίου 1996 και την 25 Νοεμβρίου 1996, στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου), κατά τις οποίες, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλλου, την εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τις απόψεις που διετύπωσαν, εγγράφως και προφορικώς, τα ενδιαφερόμενα μέρη, κατά τη συζήτηση της υποθέσεως την 1 Ιουλίου 1996, καθώς επίσης και τα υπομνήματα τα οποία υπέβαλαν,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Με τις από 18.2.1993 και 30.3.1993 αναφορές της, η ομόρρυθμη εταιρεία με την επωνυμία Δ. ΜΑΝΤΖΟΥΡΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε. κατήγγειλε την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία ΡΒΗ PARFUMS ET BEAUTE HELLAS Α.Ε., η οποία διανέμει τα προϊόντα καλλυντικών των οίκων LANCOME, CACHAREL, BIODERM, GUY LAROCHE και PALOMA PICASSO, ότι από 19.3.1993, παρά την ύπαρξη μεταξύ τους συμβάσεων επιλεκτικής διανομής διέκοψε τη συνεργασία μαζί της για προϊόντα των οίκων LANCOME, GUY LAROCHE, BIODERM και CACHAREL.

Με τις αναφορές αυτές δε, η καταγγέλουσα ζητεί την άμεση παρέμβαση της Επιτροπής και τη λήψη μέτρων αποκατάστασης στην προηγούμενη κατάσταση, κατά της καθής. Ισχυρίζεται δε η καταγγέλουσα ότι αιτία αυτής της μεταβολής στη συμπεριφορά της καθής απέναντί της είναι η θέληση της καθής να επικεντρώσει τη διάθεση των προϊόντων της από το κατάστημα της αλυσίδας BEAUTY SHOP ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, που άνοιξε στα Ιωάννινα, θέτοντας παράλληλα την ίδια εκτός δικτύου διάθεσης των συγκεκριμένων προϊόντων.

Όπως προέκυψε από την έρευνα της Γραμματείας της Επιτροπής, από την ενώπιον της Επιτροπής συζήτηση της 1.7.1996 και από τα προσαχθέντα αποδεικτικά μέσα, η καταγγέλουσα διατηρεί κατάστημα διάθεσης καλλυντικών στα Ιωάννινα, στο οποίο, μεταξύ άλλων, εμπορευόταν και προϊόντα της καθής.

Μεταξύ της καταγγέλουσας και της καθής υπήρχαν οι από 6.6.1989, 5.7.1989 και 17.7.1989 συμβάσεις επιλεκτικής διανομής, ο τύπος των οποίων έχει πάρει αρνητική πιστοποίηση (υπ' αριθμ. 65/89 γνωμοδότηση Ε.Α. και Α1-291/16.3.1989 Απόφαση Υπουργού Εμπορίου).

Εκ των ως άνω αναφορών δε, τίθεται το ερώτημα εάν η καταγγελλόμενη διακοπή της συνεργασίας μεταξύ των εταιρειών στοιχειοθετεί, εκ μέρους της καθής, άρνηση πώλησης που συνιστά παράβαση των άρθρων 1, παρ.1, 2 και 2α του ν.703/77, όπως ισχύει.

Τα επιχειρήματα της καθής για τη διακοπή της συνεργασίας συνίσταται κυρίως σε δύο λόγους:

Ως πρώτος λόγος προβάλλεται η διενέργεια, εκ μέρους της καταγγέλουσας, υψηλών εκπτώσεων της τάξης του 40-50% στα προϊόντα της καθής, η οποία κατά τους ισχυρισμούς της καθής μειώνουν τη φήμη και την υψηλή ποιοτική στάθμη των προϊόντων.

Ως προς τις τιμές λιανικής πώλησης ο μεταπωλητής έχει μεν την ευχέρεια να τις διαμορφώνει κατ' αρχήν ελευθέρως, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει παράβαση των διατάξεων του ν.146/14 περί αθέμιτου ανταγωνισμού (όταν π.χ. συντρέχουν οι προϋποθέσεις της αθέμιτης υποτίμησης ή διαφήμισης-κράχτη) ή ότι με την πολιτική τιμών του μεταπωλητή δεν τίθεται σε κίνδυνο η υπόσταση του δικτύου επιλεκτικής διανομής και η φήμη των προϊόντων του δικτύου.

Στην υπό κρίση περίπτωση η μεταπώληση με εκπτώσεις ύψους 40-50%, δηλαδή σχεδόν χωρίς κέρδος, ανεξάρτητα από τη λειτουργία ή μη των εκπτώσεων αυτών ως διαφήμισης - κράχτη, θεωρείται ότι θα μπορούσε πράγματι να θέσει σε κίνδυνο την υπόσταση του δικτύου επιλεκτικής διανομής και τη φήμη των προϊόντων του δικτύου και συνεπώς δικαιολογούσε κατ' αρχήν την αντίδραση της καθής. Ωστόσο, η καταγγελία από την καθή της συνεργασίας της με την καταγγέλουσα, για το λόγο αυτό, πρέπει να θεωρηθεί άκυρη, ως υπερβαίνουσα την αρχή της αναλογικότητας, που πρέπει να διέπει το είδος και την έκταση προσβολής των συμφερόντων της καθής και τα μέσα με τα οποία αυτή επέλεξε να αντιδράσει. Πράγματι, στη συγκεκριμένη περίπτωση η παράληψη της εν λόγω πολιτικής τιμών της καταγγέλουσας θα μπορούσε να επιτευχθεί, όπως άλλωστε και εκ των υστέρων απεδείχθη, με λιγότερο δραστικά μέτρα, όπως προσωρινός μη εφοδιασμός της καταγγέλουσας με προϊόντα του δικτύου, διαφοροποίηση του τρόπου πληρωμής κλπ. Μόνο δε στην περίπτωση που τα μέτρα αυτά δεν απέδιδαν θα δικαιολογείτο η καταγγελία της συνεργασίας.

Ως δεύτερος λόγος διακοπής της συνεργασίας, προβάλλεται η μη τήρηση από την καταγγέλουσα συμβατικού όρου και συγκεκριμένα της υποχρέωσής της να τηρεί ένα ελάχιστο λειτουργικό απόθεμα (ανά ένα τουλάχιστον) του συνόλου της γκάμας των προϊόντων που αποτελούν αντικείμενο των συμβάσεων και να μην προβαίνει μόνο σε επιλεκτικές παραγγελίες.

Πράγματι, όπως προέκυψε από τη συζήτηση, η μη τήρηση της υποχρέωσης αυτής, η οποία αποτελεί ουσιώδη όρο της σύμβασης (κεφ. II, παρ. 10 των συμβάσεων), διαπιστώθηκε από την Επιτροπή.

Η εμμονή δε της καθής στη συγκεκριμένη υποχρέωση προϋπήρχε της αντιδικίας μεταξύ των δύο συγκεκριμένων επιχειρήσεων, αφού διαπιστώθηκε η προϋφιστάμενη ύπαρξη σχετικής αλληλογραφίας της καθής και με άλλες επιχειρήσεις του δικτύου της. Η συγκεκριμένη υποχρέωση είναι νόμιμη στο Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού, καθώς αποτελεί μέρος αρνητικά πιστοποιούμενης σύμβασης.

Περαιτέρω, η εξειδικευμένη ποιοτική φύση των καλλυντικών και η ιδιαίτερη φήμη των αντιπροσωπευόμενων από την καθής οίκων αλλά και ο τόπος (επαρχία), που συνεπάγεται σχετική δυσκολία εύρεσης εξειδικευμένων στην χρήση τους προϊόντων του χώρου, δίνουν μία ιδιαίτερη σημασία στην ως άνω υποχρέωση, ώστε η παράβασή της να είναι πράγματι ουσιώδης για την περαιτέρω εικόνα των αντιπροσωπευόμενων οίκων στην τοπική αγορά. Ο μέσος καταναλωτής, με βάση τις κρατούσες στην Ελληνική αγορά συνθήκες πρέπει να αναμένει εύλογα ότι θα βρει την πλήρη γκάμα των προϊόντων σε όλα τα καταστήματα του δικτύου, άλλως μπορεί να στραφεί σε εναλλακτικές λύσεις, προς ζημία των αντιπροσωπευόμενων από την καθής οίκων. Μάλιστα, η καθής προειδοποίησε την καταγγέλουσα μετά την έναρξη της μεταξύ τους διαφωνίας για την εκπλήρωση της σχετικής συμβατικής υποχρέωσης χωρίς και πάλι η καταγγέλουσα να συμμορφωθεί. Το συμπέρασμα αυτό επιτείνεται έτι περαιτέρω από την πλήρη απουσία αντίδρασης εκ μέρους της καταγγέλουσας, η οποία - κατά τις συναλλακτικές συνήθειες - θα έπρεπε να έχει διαμαρτυρηθεί για την κλήση της από την καθής να συμπληρώσει την «γκάμα», εάν πράγματι ο όρος αυτός εκπληρωνόταν από τη δεύτερη μέχρι τότε.

Όπως δε προέκυψε από τη συζήτηση, η Επιτροπή βάσιμα θεωρεί ότι η καταγγέλουσα δεν σκόπευε να συμμορφωθεί στην ως άνω υποχρέωση, αφού δεν ήθελε να αναλάβει τη σχετική δαπάνη. Η μη τήρηση του συγκεκριμένου όρου αποτελεί, εκ μέρους της καταγγέλουσας, αδικαιολόγητη άρνηση εκπλήρωσης ουσιώδους συμβατικού όρου, η συνέχιση της οποίας δικαιολογεί την καταγγελία της σύμβασης επιλεκτικής διανομής.

Περαιτέρω, δεν αποδείχθηκε από τη συζήτηση ο ισχυρισμός της καταγγέλουσας ότι η καθής σκοπεύει να την αποκλείσει από την αγορά, προκειμένου να συνεργαστεί με κατάστημα αλυσίδας στα Ιωάννινα (BEAUTY SHOP ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ) και ότι η άρνηση της καταγγέλουσας να διατηρεί λειτουργικό απόθεμα (πλήρη γκάμα) των προϊόντων της καθής αποτελούσε πρόσχημα της τελευταίας για την καταγγελία της μεταξύ τους συνεργασίας.

Πράγματι, η καθής, μολονότι είχε από 19.3.1993 προβεί σε καταγγελία της συνεργασίας τους, δεν αρνήθηκε εντούτοις να εξακολουθήσει την προμήθεια της καταγγέλουσας, όταν αυτή αποφάσισε να συμμορφωθεί προς τις συμβατικές της υποχρεώσεις. Έτσι, η σύμβαση μεταξύ καθής και καταγγέλουσας είχε αναβιώσει από 19.7.1993 μέχρι 12.12.1995. Πέραν της ημερομηνίας αυτής δεν έγιναν πλέον παραγγελίες της καταγγέλουσας προς την καθής, γεγονός οφειλόμενο στην καταγγελία. Αλλωστε η καθής εξακολουθεί να συνεργάζεται στα Ιωάννινα με επιχειρήσεις του διαμετρήματος της καταγγέλουσας και εκτός αλυσίδων, οι οποίες εκπληρώνουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις.

Κατόπιν των ανωτέρω, θέμα καταγγελίας της συνεργασίας μεταξύ της καθής και της καταγγέλουσας από την καθής δεν τίθεται. Σε κάθε περίπτωση πάντως, η εμμονή της καθής στην τήρηση της υποχρέωσης της καταγγέλουσας να διαθέτει λειτουργικό απόθεμα των προϊόντων των συμβάσεων είναι δικαιολογημένη και συνεπώς δεν συνιστά παράβαση του άρθρου 1 παρ.1 ν.703/77, όπως ισχύει.

Για τον ίδιο λόγο είναι απορριπτέα η καταγγελία και ως προς τον ισχυρισμό της καταγγέλουσας ότι η συμπεριφορά της καθής αποτελεί παράβαση των άρθρων 2, 2α του ν.703/77, όπως ισχύει, ανεξαρτήτως του κατά πόσον υφίσταται εν προκειμένω δεσπόζουσα θέση της καθής ή σχέση οικονομικής εξάρτησης της καταγγέλουσας από την καθής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή απορρίπτει τις από 18.2.1993 και 30.3.1993 αναφορές της ομόρρυθμης εταιρείας με την επωνυμία Δ. ΜΑΝΤΖΟΥΡΗΣ και ΣΙΑ Ο.Ε. κατά της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία ΡΒΗ ΡΑΡΦΥΜΣ ΕΤ ΒΕΑΥΤΕ ΗΕΛΛΑΣ Α.Ε..

Η απόφαση εκδόθηκε την 16 Δεκεμβρίου 1996.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Ο Προεδρεύων

Μιχαήλ Φράγκος

Ο Εισηγητής

Ανδρέας Κίτσος

Η Γραμματέας

Αλεξάνδρα - Μαρία Ταραμπίκου